

**Comunicació i llenguatge oral en l'escola inclusiva**

Codi: 101688

Crèdits: 6

| Titulació         | Tipus | Curs | Semestre |
|-------------------|-------|------|----------|
| 2500893 Logopèdia | OT    | 4    | 1        |

**Professor/a de contacte**

Nom: Antoni Castelló Tarrida

Correu electrònic: toni.castello@uab.cat

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

**Equip docent**

Nuria Miranda Codina

**Prerequisits**

Cap.

**Objectius**

1. Conèixer les interaccions comunicatives que s'esdevenen en el sí d'una aula
2. Relacionar conceptes relatius a la comunicació en el context de l'aula inclusiva
3. Dissenyar estratègies per optimitzar les interaccions comunicatives a l'aula
4. Dotar al logopeda dels coneixements necessaris per a guiar als mestres en la detecció de possible necessitats.
5. Oferir estratègies al professorat per la millora de les interaccions a l'aula.

**Competències**

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
- Comunicar oralment i per escrit les observacions i les conclusions al pacient, als familiars i a la resta de professionals que intervenen en l'atenció, adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn.
- Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns de la comunicació i el llenguatge.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.

- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Analitzar els indicadors de sostenibilitat de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit integrant-hi les dimensions social, econòmica i/o mediambiental.
3. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
4. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
5. Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
6. Comunicar de manera inclusiva, evitant un ús sexista o discriminatori del llenguatge.
7. Explicar oralment i redactar les seves observacions i conclusions a la resta de professionals adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn
8. Identificar les implicacions socials, econòmiques i/o mediambientals de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
9. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
10. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
11. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
12. Orientar la resposta educativa a partir de les dificultats i necessitats que l'escolar, amb alteracions comunicatives i/o lingüístiques generi.
13. Proposar formes d'avaluació dels projectes i accions de millora de la sostenibilitat.
14. Proposar maneres noves de mesurar la viabilitat, l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
15. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
16. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets humans i els drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
17. Proposar projectes i accions viables que potenciïn els beneficis socials, econòmics i/o mediambientals.
18. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
19. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
20. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
21. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
22. Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.
23. Valorar com els estereotips i els rols de gènere incideixen en l'exercici professional.
24. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

## Continguts

## Mòdul 1: El procés de comunicació

### 1.1. Característiques generals

### 1.2. Components no verbals

### 1.3. Components verbals

### 1.4. Processos subjacents: els significats

### 1.5. Elements comunicats

## Mòdul 2: L'aula com a context comunicatiu

### 2.1 El/la mestre/a i els/les companys/nyes com a models comunicatius

### 2.2 El paper del/de la logopeda en una aula inclusiva

### 2.3 Altres factors d'eficiència

## Mòdul 3: Activitats comunicatives a l'aula. Estratègies d'assessorament i d'intervenció.

### 3.1 L'exposició oral

### 3.2 El debat

### 3.3 La conversa

## Metodologia

### 1. Anàlisi de documents

### 2. Discussió col·lectiva

### 3. Treball en equip

### 4. Observació i anàlisi de material audiovisual

### 5. Estudi de casos pràctics

### 6. Observació de contextos comunicatius naturals

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

## Activitats formatives

| Títol                                             | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|---------------------------------------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides                                  |       |      |                          |
| Classes de teoria                                 | 24    | 0,96 | 5, 7, 11, 12, 22         |
| Classes pràctiques                                | 12    | 0,48 |                          |
| Tipus: Supervisades                               |       |      |                          |
| Seguiment dels grups de treball i Posades en comú | 25,5  | 1,02 | 5, 7, 22                 |

---

Tipus: Autònomes

---

---

Treball amb documents i anàlisi de contextos comunicatius. 88,5 3,54 5, 12, 22

---

## Avaluació

Les activitats 01 a 04 conformen la nota de teoria (60%) i l'activitat 05 la de pràctiques (40%). Per a superar l'assignatura, la suma de les cinc activitats, ponderades pel percentatge indicat, ha de donar una nota mínima de 5. No cal, doncs, aprovar per separat la teoria i les pràctiques.

Les activitats de la 01 a la 03 es realitzaran telemàticament, mitjançant el software que s'us facilitarà al Campus Virtual. Es presentaran de manera individual, tot i que es poden realitzar individualment o en grup. L'activitat 04 es realitzarà presencialment i també es pot realitzar individualment o en grup. Finalment, l'activitat 05 (pràctiques) es realitzarà en grup. En totes les activitats es disposarà de versió en català i en castellà i es podrà utilitzar indistintament el català o el castellà.

Es considerarà com a NO AVALUABLE la persona que hagi realitzat activitats el pes de les quals en l'avaluació de l'assignatura sigui menor del 40%. Si s'han realitzat activitats que permetrien arribar a un 66% o més de la nota màxima i no s'ha assolit la nota mínima de 5, es podrà accedir a un examen de recuperació de la part de teoria i/o a presentar el treball de pràctiques com a recuperació de les mateixes. L'examen de recuperació de la teoria consistirà en un prova de 40 ítems d'elecció múltiple que abastaran els continguts tractats en tot el curs. No es preveu avaluació única per a persones matriculades per segona vegada o posterior.

Pautes d'avaluació generals (Facultat):

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.htm>

## Activitats d'avaluació

| Títol                                                 | Pes  | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                                                              |
|-------------------------------------------------------|------|-------|------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| 01. Preguntes sobre els apunts (Setmana 5)            | 15%  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 24                     |
| 02. Mapa conceptual (Setmana 9)                       | 15%  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24     |
| 03. Anàlisi d'un enregistrament en vídeo (Setmana 12) | 15%  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24           |
| 04. Presentació oral (Setmanes 14 i 15)               | 15%  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 |
| 05. Treball de pràctiques (setmana 15)                | 40 % | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 |

## Bibliografia

### BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Fernández Sarmiento, C. (2009): La logopedia en la escuela. Propuestas desde una práctica para una educación más inclusiva. Universidad de las Palmas de Gran Canarias. Servicio de Publicaciones.

Generalitat de Catalunya (2003): L'ús del llenguatge a l'escola. Publicacions de la Generalitat de Catalunya

Monfort, M. i Juárez, A. (1997): El niño que habla. Madrid: CEPE

Palou, J. i Bosch, C. (2005): La llengua oral a l'escola. 10 experiències didàctiques. Barcelona: Graó

Sánchez Cano, M. (1999): Aprenent i ensenyant a parlar: ajuda a la comunicació i al llenguatge a l'escola. Lleida: Pagés

Sánchez Cano, M. (2009): La conversa en petits grups a l'aula. Barcelona: Graó

Sanz, P. (2005): Comunicació efectiva a l'aula. Barcelona: Graó.

Valenzuela, J. (2004): La comunicación en la escuela infantil: algunas consideraciones teóricas de utilidad para maestros en ciernes. Didáctica (Lengua y literatura), vol. 16, 207-233.

[Http://wuster.uab.es/web\\_argumenta\\_obert](http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert)

## **Programari**

Les aplicacions necessàries per a realitzar les evidències es podran descarregar des del Campus Virtual. Es tracta dels programes "Tester" i "Mapper" que funcionen en sistemes Windows.